

УДК 342.95

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ ЯК КОЛЕКТИВНОГО СУБ'ЄКТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА

Зважаючи на те, що категорія інформаційних правовідносин має важливе значення не лише для теорії, а і для практичної діяльності органів виконавчої влади України як учасників цих правовідносин, виникає нагальна потреба у проведенні відповідних досліджень. Актуальність теми дослідження підтверджується ступенем її нерозробленості: на сьогодні практично відсутні системні наукові роботи, присвячені реалізації інформаційно-правового статусу суб'єктів інформаційного права в інформаційних правовідносинах. Також визначення структури правового статусу органів виконавчої влади як суб'єкта права, з теоретичної точки зору, потрібно визнати недостатньо дослідженим. У такому аспекті найбільш науково розробленими постають дослідження щодо їх адміністративно-правового статусу (тобто правового статусу як суб'єктів адміністративного права).

Проблемні питання структури та реалізації інформаційно-правового статусу органів виконавчої влади України були предметом наукових досліджень таких учених, як І.В. Арістової, О.А. Баранова, І.Л. Бачило, К.І. Белякова, В.М. Брижка, О.Ф. Скакун, І.М. Сопілко, В.С. Цимбалюка, А.В. Лавренюка, Д.Н. Бахраха та ін.

Мета статті полягає у з'ясуванні сутності, ознак та структури інформаційно-правового статусу органів виконавчої влади України.

Насамперед необхідно усвідомлювати, що органи держави зазвичай визначаються як функціональні частини державного механізму (державного апарату), наділені державно-владними повноваженнями [1, с. 58]. При цьому державні органи постають, поряд із державою, суб'єктами права, виступаючи, як зазначає А.В. Лавренюк, офіційними представниками держави, тобто є суб'єктами, які діють від імені держави. Доречним також є зауваження О.Ф. Скакун, яка підкреслює: «На відміну від індивідуальних суб'єктів, правовий статус колективних суб'єктів – державних органів як суб'єктів правовідносин – обмежується тими цілями і завданнями, заради яких вони створюються» [2, с. 364].

На нашу думку, глибокому розумінню особливостей правового статусу державних органів, зокрема органів виконавчої влади (далі – ОВВ), має сприяти передусім врахування існування достатньо важливої проблеми – питання про співвідношення правосуб'єктності держави та державного органу, яке, як підкреслює А.В. Лавренюк, «часто залишається непоміченим у вітчизняній науково-ю-

ридичній літературі» [1, с. 58]. Продовжуючи, він зазначає, що спроби вирішити питання про співвідношення держави та її органів, які здійснювалися вченими-правознавцями, є не зовсім вдалимими. До того ж можна визначити лише приблизний перелік відносин, суб'єктом яких є «держава загалом», а не її органи. Крім того, на думку А.В. Лавренюка, «не можна назвати вирішенням проблеми і позицію, згідно з якою права держави ототожнюються із правами її органів. Це, швидше, є відмовою від пошуку вирішення проблеми» [1, с. 59].

Наразі зазначимо, що у новітньому українському законодавстві поняття «орган виконавчої влади» вперше з'явилося у Декларації про державний суверенітет України [3]. Проведений доктринальний аналіз дає змогу навести декілька варіантів розуміння змісту поняття «орган виконавчої влади». Наприклад, «органи виконавчої влади» – це «різновид самостійних державних органів, призначених для здійснення виконавчо-розпорядчих функцій управлінського спрямування щодо безпосереднього та оперативного керівництва господарським, соціально-культурним та адміністративно-політичним будівництвом у державі» [4, с. 180].

Конструктивною, на нашу думку, є позиція Е.А. Уткіна, який зауважує, що ОВВ як організація розглядається у трьох значеннях: 1) організація – це правотворча, правозастосовна діяльність її суб'єктів із формування певних органів виконавчої влади; 2) організація – особливий колектив людей, зокрема посадових осіб; 3) організація органів виконавчої влади – це виключно управлінська діяльність відповідних органів [5, с. 36].

«Поняття «орган виконавчої влади» є похідним від ширшого поняття «державний орган» (або «орган державної влади»)), – підкреслює В.Б. Авер'янов [6, с. 200]. «У цьому розумінні орган виконавчої влади є окремим видом державних органів» і на нього «поширюються всі загальні риси поняття державних органів», – резюмує вчений [6, с. 200].

Водночас, аналізуючи розуміння змісту поняття «орган виконавчої влади», запропоноване В.Б. Авер'яновим, цілком погоджуємося з такими висновками [6, с. 202]. По-перше, це організаційно самостійний елемент державного апарату (механізму держави). По-друге, він наділений чітко окресленим обсягом повноважень (компетенцією) відповідно до покладених на нього завдань і функцій. По-третє, складається зі структурних підрозділів і посад, які обіймають державні службовці. По-чет-

верте, віднесений Конституцією і законами України до системи органів виконавчої влади [6, с. 202].

Отже, проведений аналіз дає змогу зробити висновки, що ОБВ – це «організаційно самостійний елемент державного апарату (механізму держави), який має низку сутнісних ознак. У роботі вважається за можливе приєднатися до конструктивної позиції щодо виділення серед сутнісних ознак поняття «орган виконавчої влади», по-перше, організаційну відокремленість; по-друге, функціональну відокремленість, які постають основними (ключовими) для визначення окремих видів органів виконавчої влади [6, с. 202–203].

Виходячи з вищезазначеного, доцільно водночас визначити загальні ознаки, які, на думку В.Б. Авер'янова, притаманні державним органам: 1) створюються з метою безпосереднього здійснення конкретного виду державної діяльності; 2) виконують діяльність, що характеризується чітко визначеною державною спрямованістю, цілями, завданнями та функціями, певним обсягом компетенції (прав і обов'язків); 3) реалізують свою діяльність за допомогою визначених державою методів і форм; 4) мають певну організаційно-правову форму, внутрішню структуру і зовнішні зв'язки [6, с. 200–201].

Водночас слід усвідомлювати і те, що зазначені органи мають і певні особливі ознаки, зумовлені їх належністю до відносно самостійної частини державного механізму (апарату) – системи ОБВ, яка, на думку В.Б. Авер'янова, має досить поширену назву – «апарат державного управління» (або управлінський апарат) [6, с. 201]. Учений зазначає, що «покликання цієї влади полягає у виконанні управлінської організаційної діяльності, спрямованої на виконання правових актів, ухвалених або безпосередньо народом, або його представницькими органами. Саме це становить сутність усієї діяльності виконавчої гілки влади і характер повноважень її органів, визначає підзаконність усіх рішень цієї влади» [7, с. 18–20]. Водночас вважаємо за необхідне зауважити, що тенденція до розбудови публічно-сервісної держави в Україні зумовлює важливість становлення та самостійного розвитку публічно-сервісної функції ОБВ. Очевидно, що у зв'язку із цим недостатньо коректним постає розгляд системи ОБВ лише як апарату державного управління. На нашу думку, оновлена концепція адміністративного права дає змогу активізувати діяльність зазначених органів у напрямі надання публічних послуг (зокрема, адміністративних, інформаційних, консультаційних).

Водночас В.К. Колпаков до особливих ознак ОБВ відносить: 1) вторинність і підвладність законодавчій владі; 2) універсальність існування в часі та просторі (виконавча влада здійснюється безперервно на всій підпорядкованій державі території); 3) професіоналізм (влада здійснюється спеціально утвореними і підготовленими, а також офіційно визнаними державою суб'єктами) [8, с. 35]. До речі, В.В. Лазарев також наполягає на тому, що виконавча влада має другорядний, похідний характер.

Учений зазначає, що «усі дії виконавчих органів ґрунтуються на законі, вони не повинні йому суперечити і мають бути спрямовані на виконання закону. Звідси і назва – «виконавча влада» [9, с. 13–15].

Варто також зазначити, що становлення та розвиток інформаційного суспільства в Україні вимагає розвитку, як самостійної функції, інформаційної функції держави. У роботі інформаційна функція держави розуміється як напрям діяльності держави щодо розвитку інформаційної сфери (сукупність відносин, пов'язаних з обігом інформації у всіх сферах життя суспільства: 1) соціальної; 2) правової; 3) економічної; 4) політичної та ін.). Очевидно, що інформаційна функція держави проявляється у діях усіх гілок органів державної влади (передусім ОБВ), що зумовлює розвиток інформаційної функції органів.

Узагальнюючи, слід, з одного боку, частково погодитися із В.Б. Авер'яновим, який об'єднує ОБВ поняттям «органи державного управління», а поняття «апарат державного управління» вважає ідентичним поняттю «система органів виконавчої влади». Крім того, цілком слушним постає зауваження вченого про необхідність усвідомлення того факту, що не всі органи державного управління можуть бути визначені як ОБВ: як приклад учений наводить адміністрації (органи управління) державних підприємств, об'єднань, установ та інших організацій державної форми власності. «Ці суб'єкти-керівники мають специфіку, пов'язану лише із внутрішньою – в межах відповідної організації – спрямованістю їх управлінських функцій та повноважень», – зазначає В.Б. Авер'янов, «отже, щодо подібних суб'єктів слід застосовувати тільки назву «органи державного управління», але не «органи виконавчої влади» [7, с. 201].

Із другого боку, нові умови сьогодення (зокрема, розбудова публічно-сервісної держави) потребують не лише управлінської діяльності, а і публічно-сервісної. Отже, це вимагає розгляду цих органів не лише як апарату державного управління, а й апарату державного забезпечення та надання публічних послуг. Також слід говорити про те, що ОБВ України в умовах розбудови інформаційного суспільства формують та реалізують державну інформаційну політику під час здійснення інформаційної функції. Таким чином, зазначені органи постають водночас апаратом державної інформаційної діяльності.

Достатньо системною постає позиція Д.Н. Бахраха, який запропонував виділяти три головні блоки, що становлять зміст правового статусу суб'єктів адміністративного права (до яких, очевидно, належать і ОБВ України): 1) цільовий; 2) структурно-організаційний; 3) компетенційний [10, с. 71].

Значення цільового блоку у змісті правового статусу полягає в тому, що наявність певної суспільно корисної мети – це обов'язкова ознака таких суб'єктів, оскільки, по-перше, цілі їх створення та діяльності чітко визначаються законом та не можуть виходити за межі правової діяльності; по-дру-

ге, саме зазначені цілі і визначають особливості їх правового статусу.

Структурно-організаційний блок у змісті правового статусу – це «нормативне регулювання порядку утворення, легалізації, реорганізації, ліквідації суб'єктів, їх підпорядкованості та порядок передачі з ведення одних організацій у підпорядкування інших, встановлення та зміни організаційних структур, <...> право на організаційне самовизначення і право на офіційні символи» [10, с. 71].

Натомість компетенційний блок постає, на думку багатьох науковців, чи не найголовнішим у змісті правового статусу, зокрема ОБВ України як суб'єктів адміністративного та інформаційного права і, відповідно, суб'єкта адміністративних, інформаційних та інших правовідносин.

Наразі зазначимо існування принаймні двох наукових підходів до розуміння змісту поняття «компетенція» стосовно державних органів (складовою яких є й органи виконавчої влади України).

Ю.Г. Басін виступає категоричним противником розуміння поняття «компетенція» як «сумування галузевих правосуб'єктностей» державного органу, оскільки поняття «компетенція» передбачає насамперед виконання владних функцій (тоді як, наприклад, цивільна правосуб'єктність такої можливості не передбачає). «Владна правосуб'єктність» державного органу, на думку Ю.Г. Басіна, можлива лише в одній галузі (у сфері адміністративного права) [11, с. 43]. Тобто у такому контексті правосуб'єктність є загальною передумовою правоволодіння, тоді як компетенція повинна бути цілком конкретною для кожного її носія» [11, с. 44]. Таким чином, для Ю.Г. Басіна компетенція – це не правомочність, а лише здатність до виконання владних функцій, тобто певна правоздатність, яка не тотожна жодному з видів правоздатності та характерна тільки для державного органу.

В.К. Мамутов вважає, що «правоздатність означає лише можливість правоволодіння, а компетенція втілюється у конкретних правах і обов'язках, які встановлюються безпосередньо через закон, а їх обсяг не може бути змінений за волі правовласника (на відміну від звичайних обов'язків і суб'єктивних прав)» [12, с. 16].

Завершуючи огляд деяких досліджень щодо розуміння змісту поняття «компетенція», зазначимо, що у роботі поділяється позиція А.В. Лавренюка, який наполягає на тому, що первинною складовою статусу суб'єктів публічного права (очевидно, що ОБВ України належать до них – до суб'єктів адміністративного та інформаційного права) і найважливішою категорією, що відрізняє їх правовий статус (зокрема, інформаційно-правовий статус) від правового статусу суб'єктів приватного права, є компетенція [1]. Крім того, слід погодитись із цілком слушною думкою С.С. Алексєєва, який стверджував, що «правосуб'єктність у галузі публічного права – це в основному питання юридичної субординації і підпорядкованості, тобто питання компетенції державних органів і посадових осіб»

[13, с. 9]. Таким чином, проведене дослідження допомагає отримати висновок, що за своєю сутністю та значенням компетенція ОБВ – це первинна складова (ядро) у змісті їх правового статусу. Тобто ми переконалися у чи не найголовнішій ролі компетенційного блоку у змісті правового статусу ОБВ України, зокрема у змісті інформаційно-правового статусу цих органів як суб'єктів інформаційного права.

Усвідомивши існування декількох наукових підходів щодо розуміння сутності поняття «компетенція», цілком логічним поставатиме з'ясування структурних елементів компетенції, зокрема ОБВ України, щодо яких також існують різні наукові позиції. Наприклад, Г. Шульце до компетенції органів державного управління пропонував включити такі елементи: 1) сфера завдань органу (цілі і зміст діяльності); 2) права та обов'язки (повноваження стосовно здійснення цих завдань); 3) територіальна, предметна та особиста відповідальність (обсяг об'єктів і справ, коло адресатів, на які поширюється керівництво) [14, с. 14–15].

Також Б.М. Лазарев виділив такі елементи: 1) обов'язок (перед державою) і право (стосовно об'єктів управління) виконувати певні управлінські завдання і функції стосовно цих об'єктів; 2) право здійснювати передбачені законом форми управлінської діяльності (видання актів управління, ведення офіційних переговорів, укладення адміністративних договорів та ін.) [15, с. 102].

В.Б. Авер'янов у 2002 р. зазначав, що компетенція – це певне коло повноважень (прав і обов'язків), закріплене в нормативно-правових актах певного виду, які характеризують як компетенційні [16, с. 59]. Згодом учений надав інше пояснення щодо компетенції ОБВ – «це юридичне відображення (опосередкування) покладених на них функцій у спеціальних, так званих компетенційних (або статусних) нормативно-правових актах, шляхом закріплення цілей, завдань і необхідного для їх реалізації комплексу прав і обов'язків, тобто державно-владних повноважень» [6, с. 96]. Зважаючи на останнє пояснення В.Б. Авер'янова щодо компетенції ОБВ, слід підкреслити, що серед функцій цих органів існує й інформаційна функція, що знаходить своє відображення у відповідних компетенційних нормативно-правових актах через закріплення, наприклад, цілі та завдань у сфері розбудови інформаційного суспільства, а також відповідних інформаційних прав та інформаційних обов'язків, тобто владних інформаційно-правових повноважень.

Намаганню сформулювати цілісне розуміння поняття «компетенція», зокрема ОБВ України, значно сприятиме, на нашу думку, наукова позиція І.Л. Бачило, яка розглядала компетенцію у широкому та вузькому розумінні. І якщо у вузькому розумінні, на думку І.Л. Бачило, компетенція – це, власне, права та обов'язки (повноваження органу), то у широкому компетенція складається з багатьох елементів і визначається комплексом норм. Важливо, що широке розуміння компетенції дає змогу до-

статньо системно уявити її сутність та зміст. Таке уявлення про компетенцію вказує на такі важливі моменти у змісті правового статусу ОБВ України: 1) яке місце займає орган у системі управління; 2) які завдання на нього покладаються; 3) яка територія, сфера суспільних відносин або які об'єкти підлягають управлінню, які із цих об'єктів є безпосередньо підконтрольні, підвідомчі; 4) що може і зобов'язаний орган робити в межах своєї сфери (коло його діяльності); 5) якими юридичними правами й обов'язками (повноваженнями) володіє орган у своєму колі діяльності; 6) за що і як саме відповідає суб'єкт управління [17, с. 52–54].

Нарешті, цілком слушними постають пропозиції Г.Й. Ткач щодо необхідності розмежування у структурі компетенції, по-перше, елементів компетенції; по-друге, факторів, які її зумовлюють; по-третє, факторів, що впливають на визначення її обсягу [18, с. 188]. Так, основою компетенції (її ядром), на думку Г.Й. Ткач, постає система повноважень органу, тобто юридично закріплені можливості органу виконавчої влади вирішувати індивідуальні справи. Пояснюючи, автор зазначає, що «юридично закріплені можливості» – це конкретні права й обов'язки, реалізуючи які органи виконавчої влади діють від імені держави, здійснюють її завдання і функції [18, с. 188].

Проведені дослідження дають змогу дійти висновку, що основою інформаційної компетенції постає система інформаційно-правових повноважень ОБВ України.

Разом із тим усвідомлення змісту поняття «компетенція» вимагає чіткого визначення співвідношення понять «компетенція» та «предмет відання».

Слід враховувати, що у процесі діяльності органу його предмет відання може змінюватися, розширюватися або звужуватись. Водночас «приписи щодо предмета відання не є достатньою підставою для вчинення ОБВ владних дій. Для цього ще потрібні спеціальні уповноважені на владні дії приписи, які впливають із компетенції» [18, с. 191]. Тобто йдеться про так звані компетенційні приписи (містяться в законодавчих актах), які водночас: 1) встановлюють правовий статус (зокрема, інформаційно-правовий) ОБВ; 2) здійснюють регулювання в окремих сферах діяльності (зокрема, в інформаційній сфері) органу виконавчої влади.

Отже, компетенція вказує на те, який ОБВ є уповноважений на виконання тих чи інших (адміністративних та інформаційних) справ, а також окреслює дії, які повинен вчиняти орган для їх вирішення. Чітке визначення компетенції має дуже важливе значення насамперед для самої виконавчої влади, оскільки, окреслюючи межі самостійності і відповідальності органу, запобігає компетенційним спорам, а також для громадян, які хочуть і повинні знати, який орган має обов'язок вирішити ту чи іншу справу [18, с. 191].

Таким чином, компетенція у широкому тлумаченні (зокрема, інформаційна) ОБВ дає змогу системно уявити місце, завдання, сферу впливу

(зокрема, інформаційну), коло об'єктів, які знаходяться в управлінні (зокрема, підвідомчі та підконтрольні), повноваження (зокрема, інформаційні) в межах цієї сфери впливу, відповідальність ОБВ України.

Усвідомлено необхідність розмежування у структурі компетенції (зокрема, інформаційної), по-перше, елементів компетенції; по-друге, факторів, які її зумовлюють; по-третє, факторів, що впливають на визначення її обсягу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лавренюк А.В. Суб'єкти публічного права – теоретико-правовые исследования : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория и история государства и права; история политических и правовых учений» / А.В. Лавренюк. – М., 2007. – 198 с.
2. Скакун О.Ф. Теория держави і права : [підручник] / О.Ф. Скакун. – пер. з рос. – Х. : Консум, 2001. – 656 с.
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://goo.gl/ZYPMli>.
4. Юридичні терміни : [тлумачний словник] / [В.Г. Гончаренко, П.П. Андрушко, Т.П. Базова та ін.] ; за ред. В.Г. Гончаренка. – К. : Либідь, 2003. – 320 с.
5. Уткин Э.А. Государственное и муниципальное управление / Э.А. Уткин, А.Ф. Денисов. – М. : Ассоциация авторов и издателей «Тандем» ; Изд-во «ЭКМОС», 2001. – 304 с.
6. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс : [підручник] : у 2 т. / В.Б. Авер'янов. – К. : Юридична думка, 2004. – Т. 1 : Загальна частина. – 2004. – 584 с.
7. Виконавча влада й адміністративне право / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : ІнЮре, 2002. – 668 с.
8. Колпаков В.К. Адміністративне право України : [підручник] / В.К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.
9. Общая теория государства и права / под общ. ред. В.В. Лазарева. – М. : Юристь, 1994. – 360 с.
10. Бахрах Д.Н. Коллективные субъекты административного права / Д.Н. Бахрах // Правоведение. – 1991. – № 3. – С. 70–76.
11. Басин Ю.Г. Правовые формы реализации оперативно-хозяйственной самостоятельности предприятий / Ю.Г. Басин // Правоведение. – 1967. – № 6. – С. 41–46.
12. Мамутов В.К. Компетенция государственных органов в решении хозяйственных вопросов промышленности / В.К. Мамутов. – М. : Юрид. литература, 1964. – 264 с.
13. Алексеев С.С. Право. Азбука. Теория. Философия. Опыт комплексного исследования / С.С. Алексеев. – М. : Изд-во «Норма; Инфра-М», 1998. – 711 с.
14. Шульце Г. Функциональное назначение, понятие и элементы компетенции органов государственного аппарата / Г. Шульце // СССР-ГДР: компетенция органов государственного управления. – М. : Изд-во ИГиП АН СССР, 1984. – С. 12–17.
15. Лазарев Б.М. Компетенция органов управления / Б.М. Лазарев. – М. : Юрид. литература, 1972. – 280 с.
16. Виконавча влада і адміністративне право / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : ІнЮре, 2002. – 668 с.
17. Бачило И.Л. Функции органа управления (правовые проблемы оформления и реализации) / И.Л. Бачило. – М. : Юрид. литература, 1976. – 200 с.
18. Ткач Г.Й. Поняття компетенції органу виконавчої влади / Г.Й. Ткач // Вісник Львівського університету. Серія «Юридична». – 2004. – Вип. 40. – С. 188–192.

Кузнєцова М.Ю. ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ ЯК КОЛЕКТИВНОГО СУБ'ЄКТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА

Статтю присвячено висвітленню однієї з актуальних проблем інформаційного права щодо аналізу доктринальних підходів до визначення понять «орган виконавчої влади» та «інформаційно-правовий статус». У роботі з'ясовано сутність, ознаки та структура інформаційно-правового статусу органів виконавчої влади України. Обґрунтовано, що реалізація інформаційної функції зумовлює існування інформаційно-правового статусу цих органів. Проаналізовано наявні наукові позиції щодо змісту поняття «компетенція» та структури компетенції. З'ясовано співвідношення понять «компетенція» та «предмет відання», а також тлумачення поняття «інформаційна компетенція».

Ключові слова: орган виконавчої влади, державний орган, орган державної влади, апарат державного управління, правовий статус, інформаційно-правовий статус, компетенція, предмет відання, інформаційна компетенція.

Кузнєцова М.Ю. ИНФОРМАЦИОННО-ПРАВОВОЙ СТАТУС ОРГАНОВ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ УКРАИНЫ КАК КОЛЛЕКТИВНОГО СУБЪЕКТА ИНФОРМАЦИОННОГО ПРАВА

Статья посвящена рассмотрению одной из актуальных проблем информационного права по анализу доктринальных подходов к определению понятий «орган исполнительной власти» и «информационно-правовой статус». В работе определены сущность, признаки и структура информационно-правового статуса органов исполнительной власти Украины. Обосновано, что реализация информационной функции обуславливает существование информационно-правового статуса указанных органов. Проанализированы существующие научные позиции относительно содержания понятия «компетенция» и структуры компетенции. Выяснено соотношение понятий «компетенция» и «предмет ведения», а также толкование понятия «информационная компетенция».

Ключевые слова: орган исполнительной власти, государственный орган, орган государственной власти, аппарат государственного управления, правовой статус, информационно-правовой статус, компетенция, предмет ведения, информационная компетенция.

Kuznetsova M.Y. INFORMATION AND LEGAL STATUS OF EXECUTIVE BODIES OF UKRAINE AS A COLLECTIVE LEGAL ENTITY OF INFORMATION LAW

The article is devoted to the coverage of one of the urgent problems of information law in analyzing doctrinal approaches to the definition of “executive body”, “information and legal status” and clarifying the nature, characteristics and structure of information and legal status of executive power of Ukraine. The author realized that the executive bodies of Ukraine are part of a more general concept of “state administrative bodies” which also includes administrations (governing bodies) of state enterprises, companies, institutions and other organizations of state ownership. The attention is paid to the fact that the information society develops informational function of executive bodies and transforms it into an independent feature that interacts with managerial and public service functions of these bodies. It is emphasized that the functions of the state and its bodies are not “frozen phenomena”: they may change, new functions may appear. Thus, the emergence of a new independent information function may require not only adjusting the existing bodies (executive bodies, in particular) but also the formation of new bodies in the system of executive power of Ukraine.

It is proved that the implementation of information function determines the existence of information and legal status of these bodies.

It was found that the position of D.N. Bakhrakh as far as the definition of the legal status structure is concerned contributes to the investigation of the content of the legal status of these bodies as entities of law (including information). Basing on the special role of the competency unit in the structure of the legal status, the theories of competence were investigated and it was found that this unit differentiates the legal status of public law entities (including executive bodies) from the legal status of private law entities. This conclusion also extends to the information and legal status. The author analyzed existing scientific points of view on the concept “competence” and its structures. The relationship between the concepts of “competence” and “sphere of competence” was found, as well as interpretation of the concept of “information competence”. It should be noted that in the course of a body’s activity its sphere of competence may vary, either expand or contract. However, requirements concerning the subject of jurisdiction are not a sufficient basis for the administration of authority by an executive body. To do so, they need specific enabling regulations arising out of competence. The author suggested a narrow interpretation of information competence. It is a system of information and legal authority of the executive bodies.

Key words: executive body, state body, public authority, apparatus of government, legal status, information and legal status, competence, sphere of competence, information competence.